

Çiftlik Ağası ve Köylü

Köylünün kazanç hakkını çalan da eski ağadır..

Milli Şef'in direktifi ile bu yıl ziraatimize büyük mikyasta yeni bir gayret sarfedeceğinden şüphe edilemez..

ETEM İZZET BENİCE

Milli Şef, tarhi söylevinde toprak mahsullerimiz, fiyat politikası, köy ve köylü mevzuu üzerinde de büyük bir ehemmiyetle durmuştur.

Harbin üçüncü yılı sonunda 11 kuruşu geçmeyen bir fiyatla köylüden buğday alıyorduk ve diğer toprak mahsullerimizin fiyatını da ona göre ayarlıyorduk. Her şeyin pahalıya mal edildiği ve harp zamanının her şeyi kendi ölçüsünde değerlendirdiği bir zamanda «dünya pahalılığının yükünü yalnız köylümüzün yüklenmesini istemek büyük haksızlıktır. Ucuz satan, ucuz satmaya mecbur tutulan köylü, kendi ihtiyacını pahalıya alıyor, geliri ile giderini tevzin edemiyordu. Halbuki, Türk vatanının büyük ekseriyetini köy ve nüfusunun % 70 ni köylü teşkil ettiği kadar köylü mamur, köylüyü müreffeh görmek de Cümhuriyet iktidarının birinci hedefi idi. Köylüyü sıkıntıya, haksızlığa, ıstıraba terkedemeydik. Bunun için de, sayın Şükrü Saracoğlu hükümet adına mübaya edilecek yüzdeleri buğdayda 20 kuruşu çıkardı ve köylü elinde kalan serbest buğdayın satış fiyatını tayinini de köylüye bıraktı.

Türk köylüsü, tam bir Türk karakterindeki dürüst vasıfla elinde serbest kalan buğdayı hükümete verdiği fiyatla satmaya devam etti ve bu fiyatı en normal, en haklı fiyat olarak tereddütsüz kabul eyledi. Bunun içindir ki: «Ziraat mahsullerinin fiyatlarını, makul bir surette arttırmak hareketi hükümetin isabelli teşebbüslerinden idi. Fakat, bir gün köylünün karşısına «eski batakçı çiftlik ağası» çıktı. Bu vasiin içinde gayri dürüst halde buğday toptancılığı yapanları, matrabazları, komisyoncuları, büyük zahire sahiplerini de görebiliriz. Bunlar, köylüden buğdayı hattâ eylül ortalarına kadar ekseriyetle 20 kuruştan topladılar ve sonra hem alıcı piyasalara karşı, hem müstahsil köylüye karşı fiyat manevralarına başladılar.

Alıcı piyasalara.
— 20
— 40
— 60
— 90
— 110
— 125
— 130

Rakamlarını beher kilo için baş döndürücü bir halde ve tam bir spekülasyon ve fırsat gayreti ile vermeye başladılar.

Buğdayını tamamen satmış bulunan köylü bu vaziyet karşısında şaşırır. Elinde buğday kalan çiftçi,

— Ne oluyor?

Diye tedebbüs etti ve ürkeklik içinde elindeki tutmaya, sonunu gözetlemeye başladı. Fiyat havasını birdenbire bulandıran, birinci büyük harp sonundaki Newyork piyasasına veya Paris kambyo borsasına çeviren: «Bulanık zamanı bir daha ele geçmez fırsat sayan eski batakçı çiftlik ağası» tipi ve bu vasiif içindekiler eğer Büyük Milli Şef'in yumruğunu

birdenbire yememiş, hitaplarındaki kat'iyet ve şiddeti istememiş bulunsalardı kimbilir, daha nerele kadar gidecekler, ne manevralara baş vuracaklar ve bu hava içinde hangi cenebi millet hesabına çalıştığı belli olmayan muhteris politikacılar ne dereceye kadar fırsat hazırlayacaklardı?

Bunu bilmiyoruz. Fakat, Büyük Şef'in darbesi tam zamanında gelmiştir. Bu darbeyi yine Şef'in direktifleri ile hükümetten ve Meclisten çıkacak tedbirler hiç şüphesiz takip edecektir.

Görülüyor ki «Eski batakçı çiftlik ağası» hüviyeti yalnız «bulanık zamanı bir daha ele geçmez fırsat saymak»la kalmamış köylünün kazanç hakkını da en habis bir spekülâtör olarak almıştır. Kazanan, çok kazanan, hesapsız kazanan beş on kilo buğdayını satan metin ablaklı ve vicdanlı Türk köylüsü değil, vurguncu ağa ve spekülâtördür.

Şimdi Şef'in direktifi ikidir:

1 — «Her köylünün kalkınmasını temin etmek, hem onu haddinden aşırı fiyat hırsına kapılmaktan korumak lazımdır.»

2 — «Ziraatimize büyük mikyasta ve yeni bir gayretle ehemmiyet verilmesidir.»

Muhakkak ki, Milli Şef'in direktifi ile bu yıl ziraatimize büyük mikyasta yeni bir gayret sarfedecektir.

Hükümetin imkânları ile sarf olunacak bu gayretle bir arada şimdiden müdeleyebiliriz ki, bu gün Türk köylüsü hattâ yiyeceğinden kıskarak çok ekmişir ve ekmeğe. Hükümet gayretleri de buna inzıman edince, tabiatın müsaadesi nisbetinde önümüzdeki yıl mahsulünün çok olacağından şüphe edilemez.

Köylünün haddinden aşırı fiyat hırsına kapılmasını teşkil eden batakçı ağa hüviyeti ise şimdi yediği darbenin ve daha eke yiyeceği darbelerin altında bir defa daha köylünün fiyat haklarını bozmak cürretini kendisi de bulamayacaktır.

Etem İzzet BENİCE

V A Z İ Y E T

Siyasî Hâdiselere Bakış

Günün en mühim meselesi şüphesiz 8 inci İngiliz ordusu kumandanı general Montgomery'nin Mısırda girmiş olduğu yeni harekâtı. Taarruzun on ikinci gününde Mihver cephesinin çözülmüşü henüz ne netice vereceği kestirilemez de, şimdiki halde 8 inci ordunun Mısır kurtarmış olduğu na hükmedilebilir. Harekâtın seyir ve inkişafını şimdi bütün milletler dikkatle takip etmektedirler. Fakat Mihver ricatının en nihayet bir yerde duraklayacağı da muhakkaktır. Almanların ve İtalyanların ya Marsa-Matruh hattına.

(Devamı Sa: 3, Sü: 2 de)

Almanlar Mısırdaki Harekâtı Rus Cephesinden Ehemmiyetli Gösteriyorlar

Mihver kuvvetleri cephaneliklere ateş vererek batıya çekilmektedir

Mihverciler bütün tanklarını, toplarını ve tayaralarını beraber götürüyorlar

Londra, 6 (A.A.) — B. B. C. :

Mısır cephesinden gelen en son haberler 8 inci İngiliz ordusunun bozgun muhver kuvvetlerini a - man vermeden ricat ettirdiğini göstermektedir. Bir taraftan tank ve insan sürüleri garbe doğru gitmekte, diğer taraftan kudretli hava filoları kaçan düşmanı durmadan dövmektedir. Dün tonlarla bombalar yağdırılmıştır.

Dünkü tebliğde de bildirildiği gibi 8 inci ordu, her istikametteki bütün Alman müdafaalarına nüfuz etmiştir.

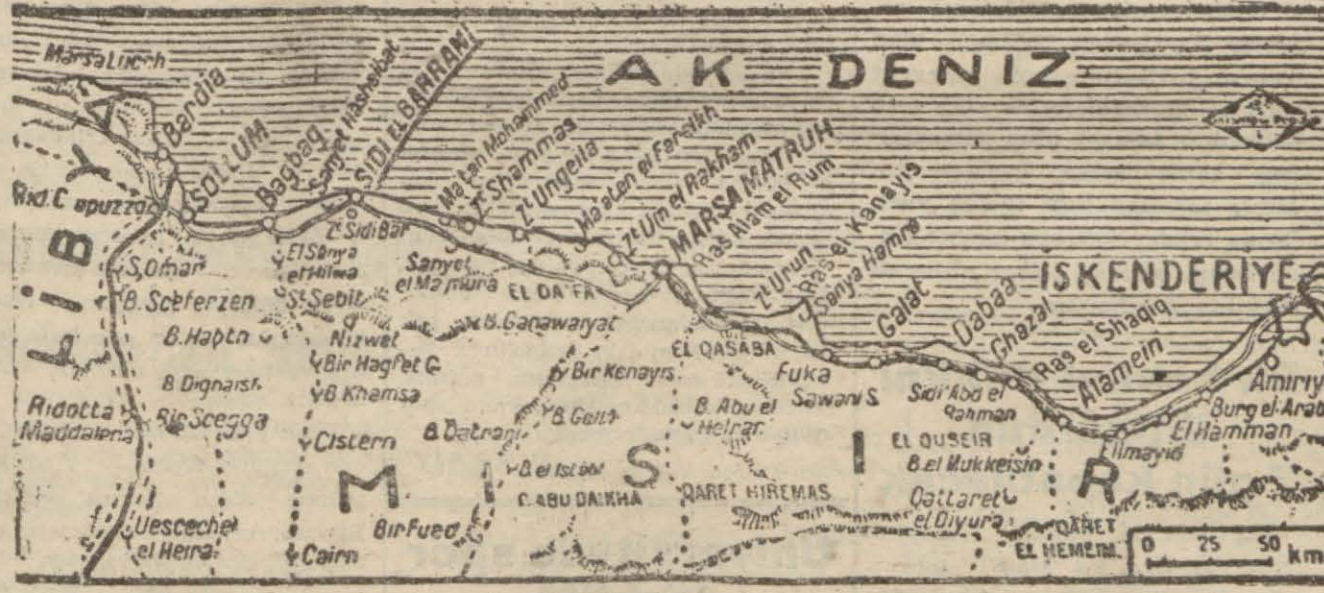
8 inci İngiliz ordusu önünde girilmemiş hiç bir müdafa kalmamıştır. Süratli ilerleyiş yaptırmanın yalnız mayınlar vardır. Düşman kaçarken cephaneliklerini iberhava etmekte, büyük bombardıman tayaralarını götürmektedir. İtalyan birliklerindeki sahra topları da geriye çekilmiştir.

(Devamı Sa: 3, Sü: 3 de)

8 inci İngiliz ordusu kumandanı Korgeneral MONTGOMERY

Çekilen bu kuvvetlerin üzerine tonlarla bomba yağdırılıyor

Alemey'den Libya hududuna kadar sahayı gösterir mufassal harita

Fırıncıyı Fırıncı Kontrol Edecek! Beyoğlunda 65 Fırın sahibi birleşerek bir şirket kurdu

Şirket; eksik, hileli ekmek yapanlardan iki defa çuval başına 25 lira alacak üçüncüsünde fırıncılıktan çıkaracak

Beyoğlu kazası dahilindeki fırıncılar alâkadar makamlarla yaptıkları temaslara müteakip bir şirket tesisi karar vermişler ve buna dair olan mukavelenemeyi hazırlamışlardır.

Önümüzdeki hafta içinde işe başlayacak olan şirketin idare heyeti hazırlanan mukaveleneme hükümlerine aykırı hareket eden fırıncıların şiddetle tecziye edilecektir.

(Devamı Sa: 3, Sü: 4 de)

309 Almanı öldüren bir Rus kızı

Amerikadan dönmekte olan gençlik heyeti ile Londra'ya vardı

Londra, 6 (A.A.) — Bir Rus gençlik hey'eti dün Amerikadan geriye dönmüştür. İki buçuk ay Kanada ve Amerikada kalarak tetkikler yapan bu heyet'atları meyanında «Moskova Gençlik teşkilâtı» nı meydana getiren yirmi beş yaşında bir genç te vardır. Bu genç geyen yıl Moskova Gençlik teşkilâtına mensup açadaglarıyla

(Devamı Sa: 3, Sü: 5 de)

Stalingrad müdafileri Sitaline bir mesaj gönderdiler

Sonuna kadar müdafaaya devam ederek Volgayı kurtaracaklarına and içtiler

Londra, 6 (A.A.) — «B.B.C.» Stalingrad müdafileri M. Staline bir mesaj göndermişlerdir. Bu mesajda özümüs şöyle denilmektedir: — «Tennuz ayında Almanlar Stalingradı üç günde yediceğini söylediyordı. Fakat Stalingrad hâlâ olduğu yerde duruyor...

Alman kurt ve cesetleridir ki ilerlemelerine mani oldu.

Milletin bizimle beraber olması işimizi bir kat daha kolaylaştırıyor. Sonuna kadar müdafaaya devam edeceğiz Volgayı kurtaracağımıza and içeceğiz.»

Bu mesajın bir yerinden anlaşıldığına göre, Almanlar Stalingrad için yapılan cırpışmalarla 800 tank ve 1100 uçak kaybetmişlerdir.

LONDRA'YA GÖRE VAZİYET
Londra, 6 (A.A.) — Stalingradta bütün Alman taarruzları yendikten taradılmıştır. Düşman 800 kişi kaybetmiştir.

Kafkasyalarda, Alman başkısı Na'çik'te kendisini göstermektedir. Rus cephesinde bütün diğer kesimlerinde muvaffakiyetlere uğrayan Almanlar bütün gayretlerini buraya sarfetmektedirler.

Bu kesimde çok şiddetli cırpışmalar olmaktadır.

Rus kuvvetleri, Tuapsenin Şimal Doğusundaki ileri harabelerine devam etmektedirler.

Novosisk'e yakın bir yerde de Rus kuvvetleri ilerlemeye muvaffak olmuştur.

Dün Akşamki Fecî Kaza

Galata'da bir çocuk otomobil altında öldü

Dün akşam Galatada Bankalar caddesinde 7 yaşlarında bir çocuğun fecî bir şekilde çığnenmesiyle neticelenen bir otomobil kazası olmuştur.

Kasımpaşa'da Tepeüstü mahallesinde oturan Menahimin 7 yaş

larındaki oğlu Yuda dün akşam Bankalar caddesinde bir taraftan diğer bir tarafa geçerken, sofor Hikmetin idaresindeki 2288 numaralı otomobilin altında kalmıştı.

(Devamı Sa: 3, Sü: 6 de)

8 inci Ordu Kumandanının Günlük Emri

“Düşman bitkin bir hale gelmiştir. Tazyikinizi birân bile gevşetmeyiniz!”

Londra, 6 (A.A.) — B. B. C. : Sekizinci İngiliz ordusu kumandanı General Montgomery dün şu ordu emrini neşretmiştir:

« Muharebe on iki gündün beri devam edegelmıştır. Askerimiz o kadar cecaatle harp etmiştir ki düşman bitkin bir hale gelmiştir ve hemen hemen mahvolmek üzeredir. Her dakika zebun olmasını beklediğimiz düşmanı ağır surette cezalandırmalıyız.

Tazyiki daima muhafaza edilecektir.

(Devamı Sa: 3, Sü: 3 de)

Her nahiye bir Belediye Başkanmiseri tayin edildi

İhtikâr ve işe kontrolleri bu suretle daha sıkı yapılacaktır

Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdarın reisliğinde Vali Muavini Ahmet Kınık, Belediye Reis muavini Lütfi Aksoy ve Rifat, Belediye Teftiş Heyeti Reisi Necati Çiller, Belediye İktisat Müdürü Şaffet Sezer'den mürekkep bir komisyon teşkil edilerek piyasaların esaslı surette kontroline alınması ve belediye müfettişlerinin 48 saatte bir verecekleri raporların her akşam bu komisyonunda tetkik olunmasına başlanılmıştır. (Devamı Sa: 3, Sü: 2 de)

ÇERÇEVE

ÇÖZÜLEN BİLMECE

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Mısır bilmececi artık çözülmüştür!

(Kattara) bataklığıle Akdeniz arasındaki dar ve uzun geçidin ta çıkış noktasında bulunmasına ve derinliğine doğru bütün geçidi tahkim etmiş olmasına rağmen muhver ordusu, İngiliz darbesi altında güriü güriü yıkılmıştır!

Yuvarlak hesap 10000 esir, bir o kadar ölü... Esirler ve ölüler arasında birer Alman generali. Ölü Alman generali, başkumandan vekili mevkisinde bir şahsiyet. 300 top, 300 tank, 600 tayar, 50.000 ton gemi mıkıyasında muhver kaybı... Cephenin şimal ucundan, 40-50 kilometre derinliğinde korkunç bir hanger yarığı... Yanından ve arkasından çevrilmek ve (Kattara) çukuruna düşmek tehlikesi önünde, muhver kuvvetlerinin karmakarışık ricatı; ve İngiliz Başkumandanının tam üç kelimelelik günlük emri:

— (Rommel) ordusunu mahvet!

Müthiş bir şimşek boyundaki bu ilk alâmete göre Mısır bilmececi artık çözülmüştür!

Yazın (Rommel) ordusu (Kattara) ve Akdeniz geçidinin çıkış noktasına kadar yaklaştığı, herşeyin elden gitmiş görüldüğü, her alâmetin bir (oldu bitti) ifade ettiği en nazik anda:

— Mısır düşerse kalemini kırarım!

Dedikten ve Mısırın düşmediği-

ni herkese gösterdikten sonra, müteaddit defa, artık sıranın İngilizlere geçtiğini kaydeden muharriri hatırlatabilir miyim?

O muharrir ki, (Mısrda her an bir hareket beklenebilir!) dediği gün İngiliz taarruzu başlamış ve daha dört gün evvel herkes İngilizlerin bu sefer de birşey beceremeyeceğini vehmettirmeye namzet bir şüpheye düşerken, İngilizlerin mahsus ciddi tebliğleri neşretmediğini, ilk ciddi tebliğleri ilk ciddi muvaffakiyetten sonra vereceğini kaydetmiş, sadece bir kaç gün beklemek lüzumunu tavsiye etmişti!

Aradan tam dört gün geçti ve İngilizler ilk ciddi tebliğlerini ilk ciddi ve hattâ nihai muvaffakiyetleri halinde neşretti!

Bana, ruhuma en hakir mıkıyastan selim duygu ve düşünce ihsan ettiği için Allaha şükretmekten başka hiç birşey düşünmez!

Bence artık Mısır bilmececi son ipliğine kadar çözülmüştür!

— Mısırda, oradan geriye dönmek için gitmedik! Hiç bir kuvvet bizi oradan yüzgeri edemez!

Diyen (Rommel)'in şu dakikada nerede olduğunu ve ne düşündüğünü bilmek isterdim!

Bence Mısır bilmececi çorap söküğü haline gelmiştir; ve bundan böyle artık hâdisenin neticesini ve tesirlerini düşünmekten başka bir mevzuu yer yoktur!

HALK FİLOZOFU

TEDBİRLERİN FAYDASI

REŞAT FEYZİ

İstanbulda memurlar istihlak kooperatifi adile bir teşekkül meydana gelmiştir. Bu kurumun şimdiden on binden fazla azası vardır. Vali ve Belediye Reis'i doktor Lütfi Kırdarın deleletile, Basın Birliği mensuplarının da, bu kooperatifte aza olabileceği kararlaştırılmıştır.

Kooperatifin ilk iş olarak dağıtıldığı bazı gıda maddeleri, aşağı yukarı, piyasadaki fiyatlardan yüzde kırk daha ucuzdur.

Hayat pahalılığı ile mücadele edilerek, devlet ve mahalli idareler, her türlü tedbire başvurmuyor. İstanbul memurlar istihlak kooperatifi misali şunu göstermiştir ki, iyi işleyen bir kooperatif cihazi çok faydalı ve müsbet neticeler verebilir.

Bu tedbirleri memnuniyetle

karşılama lüzumudur. Çünkü, kooperatif, serbest piyasadın birleşme mühteriyi almaktadır. Serbest piyasa, oldukça mühim bir kısmın mühteriden mahrum kalma, elbette ki, fiyatlara yüksek tutmakta ısrar etmeyecektir.

Alman tedbirleri karşı vatan-darlar sıkı ve ciddi alaka gösterirlerse, bu tedbirlerin mutlaka müsbet netice verceği muhtemeldir.

İstanbul memurlar istihlak kooperatifi, bu şehir için çok faydalı bir teşekkül olmuştur. Bu kurumun faydası yalnız, ortak olan vatandaşlara değil, yukarıda izah ettiğimiz gibi, bütün bu şehre şamilir.

Tedbirlerin daima bizim sıcağı alaka ve samimiyetimizle yaşayacağımızı unutmamak lazımdır.

Hadiseler

Karşısında SON TELGRAF

BİR RÖPORTAJ DOLAYISILE

Bir arkadaşımız şöyle bir röpörtaj serisi ilan ediyordu: «Yeni zenginler nasıl para harcıyor?»

Fakat biz, bu röpörtaj serisinin sıhhatine kani değiliz. Çünkü, üç buçuk kuruş maşlı bir gazete muharri, yeni zenginlerin eğlendiği yere nasıl girip çıkabilir?

«NUH» PİYESİ

Şehir tiyatrosunda dram kısmında yeni başlayan piyesin adı «Nuh»dur. «Nuh» piyesi insana Nuh'un gemisini hatırlatıyor. Fakat, beş on artisti bir araya toplanıyorsa sahneye, nasıl bütün dünya mahlukatını bu piyeste bir araya toplayacak? Akıl, sır ermez!

DOĞU CEPHESİNDE

«Doğu cephesinde son askeri vaziyet...» Bu, bir askeri makalenin serlevhasıdır. Halbuki Ruslar kapalı bir kuttur. Dışarıya hiç bir haber sızdırmıyorlar. Burada oturduğu yerde, doğu cephesinin en son askeri vaziyetini kestirebilen bu mütehasş muharrire şaşmıyor musunuz?

ÇİTLENBİK AĞACI

Çitlenbik yağının kilosu 86,5 kuruşa satılıyor. İnsanlar mısır, buğday, çitlenbikten yağ çıktığını bugüne kadar bilmezdim.

Yalnız mevsiminde, yaramaz çouklar çitlenbik ağacına çıkarlar ve çitlenbik toprakları düşerler.

AHMET RAUF

Milli takımımız

Peşteye çağırıldı

Macar futbol federasyonu İstanbul futboluna gönderdiği bir telgrafla Türk Milli Takımını 22 Kanunuevvelde Peşteye çağırıyor. Macar takımı da bilâhare buraya gelecektir.

BİR PALYAÇO DÖRT CANBAZ BİR DE HOKKABAZ

Muharri: NEZİHE MUHİDDİN

gözetimciye kadar portada olan durum... Vahabî müteahhül «Bir Çalıcı» dediği...

— Söz mü?

— Elbet evet.

— Yağınca söz yok...

— İki abbası çavuş kızlar, Ratip hekimin... «Mükemmül» bir ağız kompozisyonu hacıyanlık Alimdar şimşeksin yolunu tuttu...

Film bol üzüldü sahnedir de... «Gözetimci» sevdi komedisinin çokluk kışkırtan boy boy, kaş göz tuşu Ratipin eşiği. Yalnız artist zeki ve seyyan bir genç, Ratip bunun tesviri biraz budalayı. Bu benzeşim de derhal senin Cahide'nden Fahre'ye de bilyeyle söylenip duyurdu:

— Bu Fahre olacak maskeye, da nereden çıktı başınız! Eğer araya girmemiş olsaydı, biz Ratiple takti-

Talebe yurtlarına

talebe olmaları da mı alınmış?

Ticaret maksadıyla hususi şahıslar tarafından açılmış olan Talebe yurtlarının elde mevcut yurt talimatnamelerine göre tesisatlarının tamam olup olmadığının kontrollerine başlanmıştır. Diğer taraftan bazı talebe yurtlarına talebe olmayan kimselerin de kabul edildiği haber alınarak tahkikatı geçmiştir.

Bir bakkal dükkânı

ihtikardan 7 gün kapatılacak

Tepebaşı'nda bakkal Hüseyin oğlu Ali Ege ihtikar suçundan mülki koruma mahkemesi kararı 333 kuruş para cezasına ve 7 gün müddetle dükkânının kapatılmasına mahkûm edilmiştir. Bu ceza kesbi kat'iyet etmiştir.

Akşam Erkek San'at

Mektebine talebe alınıyor

Sultanahmet'teki erkek san'at mektebine bağlı olan akşam sanat okuluna tesviyecilik, elektrikçilik, dökmencilik ve marangozluk şubelerine talebe alınmasına bu ay nihayetine kadar devam olunacaktır. Arzu edenler çalışmaları yerlerden alacakları bonservislerle müracaat edebileceklerdir.

Biz bize

Kazılan yol

Her insanın en ziyade acıdığı hadise başta başkadır. Benim de en çok acıdığım şey, yapılan bir yolun, az sonra, alınsak bilmen ne borularının tamiri için sökülmesi, kazılmasıdır.

Geçen gün, şehrin belli başlı semtlerinden birinde, henüz yeni yapılmış beton ve asfalt bir yolun kazıldığına gördüm. Şimdi, orası pek hâzır duruyor. Toprak yağma elde olmanın sebeblerinden dolayı bu yol kazılmış, bozulmuş, sadece acıdır. Fakat, vakit ile alınmamış bir tedbir yüzünden ise, fena...

BÜRHAN CEVAT

Günün Tenkidi

Tramvay sahanlığına bayılıyor

İstanbul halkının en çok sevdiği şey, tramvay sahanlığıdır. Ben, buna kanaat getirdim. Tramvay sahanlığı yememek, içmek, giymek, şabak, ona rağmen İstanbul'da, tramvay sahanlığına bayılır.

Hürriyetten oldukça kışkık bir tramvaya bindik. Araba hareket etti. Valinin güç çabasıydı. Bir taraftan da yavaşlıyordu:

«İçeride var, biraz içer girilelim, buyrun!»

Fakat, vaktin bu ihtilafına aldırın yoldaş Sahanelerimiz hiç bir yerinden kımıldamıyordu. Nihayet içeriden bileceği seslendi:

«Beyler burada yer var, sahanlıkta oturuyoruz!»

Yine aldırıp (den yok, Nihayet vaktin dayanamadı):

«Yahu, dedi, bu sahanlıkta ne var, bilmiyorum ki... Herkes burada durmak istiyor. Bekle kızıllar, kızlar içeri girsinler, Bekle kızıllar, kızlar içeri girsinler, Bekle kızıllar, kızlar içeri girsinler, Bekle kızıllar, kızlar içeri girsinler»

Yine, kimsede hareket yok... Sahanlıkta yolculardan bir iki sigara tütüyor, bir kaç, dışarıya sevdeleri, içkiler, örnekteki yolculardan enesini sevdeleri...

Yaz sevgisinde, buram buram ter dökenler, tramvay sahanlığına beğendiğim işi daha havadarlar. Fakat, şimdi, sıcak yok... Hafif havalılar serin bile...

«Çyle o'duğu halde, neden hala sahanlıkta durmak istersiniz?»

Ben, bu hale bakarak, İstanbul'da bir tramvay sahanlığını çok sevdiğimi hissediyordum. Madem böyle, bütün tramvayları bir geniş sahanlık haline getirelim, Etrafın ağırlığı, kışkık olmasın kışkık... Belki, o zaman, herkece memnun ve rahat olur.

Amma, asıl mesele, galiba, vaktin, daha doğrusu, kışkık ya da bulutlu... Anıların etrafı açılınca, pek âla, işi yan kışkık açılabilir...

Bugünkü halde, sahanlıkta durmak hevesini yitirdim, tramvaylara binip binmeyi bir güçleştirdim.

R. SARIT

Üniversitede spor

teşkilatı

Üniversitenin yeni sene tedrisatına başlaması dolayısıyla Maarif Vekâletinin evcelle tayin ettiği üç spor muallimi gereken spor teşkilatını kurmak için faaliyete başlamışlardır.

Fenerde kadastro-

su biten bir mahalle

Fatih kazasının Fener nahiyesine bağlı Hamami Muhiddin mahallesinin kadastro su tamamlanmıştır.

Alâkadar gayrimenkul sahipleri iki ay içerisinde itiraz edebileceklerdir.

Amcabey

San'atkar arkadaşımız Cemal Nadir Güllü'nün «Amcabey» adıyla neşredildiği haber verdiğimiz haftalık, siyasi mizah mecmuasının hazırlıklarının bitmek üzere olduğu öğrenilmiştir. Mecmua'nın çıkacağı gündü oluyucularına ayrıca bildirilmiştir.

TAKVİM

Rumi 1358		HIZİR	Hicri 1361
1. TEŞİRİN		185	SEVVAL
24			26
Yıl 942 Ay 11	Vasatı	Vakıt	Ezani
	D. S.		D. S.
2 ci teşrin	7 37	Güneş	1 37
	12 58	Öğle	6 57
6	15 42	İkindi	9 42
	18 00	Aksam	12 00
CUMA	1 34	Yatsı	1 33
	5 57	İmsak	11 55

Günün siyasi icmalı

Son 24 Saat içinde Hâdiselere Bakış

Mısırdaki Mihver kuvvetleri Mersa Matruha doğru çekiliyorlar

Tehlis eden: Senah Muhammed ALATUR

Mısırdaki harekât İngiliz gazetelerinde ehemmiyetle belirtilmektedir. Batı gökdeki son muvaffakiyet üzerine gelen haberler, İngiltere'de büyük bir sevinç havası esmektedir.

Niyuz Kronikl gazetesini, batı gökden gelen haberin bütün mütefik milletlerin derin bir memnuniyetle karşılandığını yazarak diyor ki: «Fakat daha başka vazifeler var. O da Şimal Afrika'daki mihver ordusunun tamamen imhasıdır. Rommel'in 8 inci ordusu kağıt koymak için yeni tabiiyeler kullanacağı muhakkaktır.»

«Deyl Telgraf» ta mihvercilerin ellerindeki bütün kuvvetleri cepheye atacakları mülahazasıdır.

Bununla beraber İngiliz taarruzunun muvaffakiyetle inkişaf ettirilen gelen haberlerden anlaşılabilir. Kayıtlı bir cephe içinde kalan mihver kuvvetleri imha edilmiştir, akat şimdiki sual, ricat halinde bulunan mihver kuvvetlerinin nerelerde tutunabileceğidir.

Mısırdaki yarım milyona yakın mütefik kuvveti var ve son derece iyi tehciz edilmişlerdir. Rommel kuvvetleri ise yarı zırhlı ve imkânî işlerinde çektikleri güçlükler malumdur.

İtalyan kuvvetlerinin çoğunun yaya birlikler olduğu söyleniyor. Bu sebepten Rommel'in ihtiyat tanklarını şimdiden harcamaya gerek muvafık zamana sakladığı tahmin edilebilir.

Çekilmenin intizamsız olduğunu gösteren alametler vardır. Sahil yolunda Eddaba ve Fuka kasabaları alevler içinde yanmaktadır. Bu küçük limanları İngiliz tayyarelerinin mi yoksa çekilen kuvvetlerinin mi yaktığı iyice anlaşılabilir.

Kahire haberlerine göre, cenup ta müferit bazı mihver kuvvetleri hâlâ tutunmaktadır. Diğer bir habere göre ise, bu kuvvetler sarılmıştır.

Akşamda mihverin son derece ağır yüklü olduğu tahmin edilen büyük bir ticaret gemisine isabet

olmuş, bir sarnıç gemisi de tutuşturulmuştur.

Son gelen haberlere göre, mihver kuvvetleri ricat yollarında her şeyi tahrip ederek Mersa Matruha doğru çekilmektedir. CEBELÜTTARIKTA TOPLANAN İNGİLİZ DONANMASI Berlinden bildirilen bir habere atfen, mühim bir İngiliz filosunun Cebelüttarik'ta toplandığı hakkında haberi dün bildirmişti. Gelen mütemmin malûmata göre, burada toplanan deniz birlikleri iki uçak gemisi, altı kruvazör, bir yardımcı kruvazördür. Pek çok muhrip, 26 Ticaret gemisi ve 12 petrol gemisinden mürekkeptir.

RUSYA HAREBİ

Gerek Stalingrad, gerek Kafkasyadaki harekât hakkında önemli bir haber yoktur. Muharebeler devam etmekle beraber, ehemmiyetli inkişaf olmamıştır.

Ancak Vladikavkaz istikametindeki Alman tazyikinin şiddetle devam ettiği anlaşılmaktadır. Şehrin maruz bulunduğu tehlike henüz bertaraf edilememiştir.

VAZİYET

(1 inci Sahifeden Devam) burada tutunamazlarsa Halıfaya hatunda tutunmaya çalışacaklarına şüphe edilemez.

Bu İngiliz muvaffakiyetinin siyasi etkileri henüz belirlenmiş değildir. Çünkü kat'i bir netice de belirlenmiş değildir. İngiliz Başvekil Çörçil'in bugünkü Avam Kamarasında söyleyeceği nutukta, Müttefik muvaffakiyetine de temas edeceğine şüphe yoktur. Almanya ve İtalya da dahil olmak üzere, şimdiki halde bütün mihver kuvvetlerinin inkişafını beklemektedir.

Buna mukabil Doğu Kafkasyadan başka, bütün Rus cephesinde harekât gelişmektedir. Almanların ka daha iyice bastırılmadan Gruzya petrol minalarında bir neticeye varmaya çalışacakları göze karşıyor. Çünkü bu bölgede Alman tazyiki gün geçtikçe artmaktadır.

Müttefikler aması siyasi mülahazetler de kaydede diğer bir değişiklik olmamıştır. Ancak Cenevli Amerika hükümetlerinden Sili de, diğer Cenevli Amerika devletleri gibi Mihver anlayışında vücutte getirilmek istenen cereyan kuvvetlenmektedir. Amerika da Mihverle münaşeret kesmemiş olan bu tek mülahazet de, günün birinde diğerlerine ilhak olması ihtimalden hariç değildir.

Har nahiyyeye

(1 inci Sahifeden Devam)

Dün akşam toplanan komisyon yirmi beş mütefikli adliye vermiştir. Bu komisyon her akşam toplanacaktır.

Diğer taraftan işe işlerinin belediye tarafından kontrolü kararı dolayısıyla her nahiyyeye emniyet başkomiserleri ilâveten bir belediye başkomiseri tayin olunmuştur.

Bu başkomiserler yeni vazifelerine başlamışlardır. Bu meyanda B. İbrahim Paşa merkez nahiyesine, Adalar başkomiseri Akkif Beyazıt nahiyesine tayin olunmuşlardır.

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HABERLER

Mısırdaki Mihver ricatı Rommelin bir hilesi mi?

Londraya göre, Rommel cepheye dönmüş değildir

Vişi, 6 (A.A.) — Mısır muharebeleri hakkında Berlinden alınan haberlere göre Mihver kuvvetlerinin evvelden hazırlanmış olan hatlara çekilmeleri neticesinde İngilizler istedikleri gayeye verememişlerdir.

Rommel'in bugünkü vaziyeti Libya'da bundan evvelki vaziyetlerinden müsaittir. Çünkü geri - sindeki arazi askeri harekâta elverişli bulunmaktadır.

İsviçre'de çıkan Gazette de Lausanne Mihver kuvvetlerinin ricatının Rommelin bir hilesi olup olmadığını sormaktadır.

Londraya göre Rommel cepheye değildir.

Kürtaj kurbanı bir kadın daha...

Bir ebe tevkif edildi

Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesi dün Şehit isimli bir ebe tevkif etmiştir. Hâdisesudur:

Samatya'da oturan Hatice Erbil adında 18 yaşında bir kadın gayri mevr bir şekilde hamile kalmış ve Samatya'da ebeklik yapan Şehere müraaat ederek 30 lira mukabilinde kürtaj yaptırmıştır. İşte bu kürtajdan sonra Hatice fenalaşmış bir müddet sonra Esnaf hastahanesine kaldırılmış da üç gün yattıktan sonra ölmüştür.

İddiaya göre, ebe Şehir kürtajı gizlice evinde yapmış ve Hatice fenalaştığı halde iki günlerde hastahaneye kaldırmıyarak evinde yatırmıştır. Şimdi ebe Şehir hakkında mevkuf olarak tahkikat devam olmaktadır.

8 inci ordu kumandanının günlük emri

(1 inci Sahifeden Devam)

rek bir dakika bile gevşemeyiniz. Tekmil Alman Panzer ordusunu boğazlamak şimdi elimizdedir. Artık tam bir muvaffakiyet görüyoruz. Sizleri tebrik ederim.»

General Montgomeri hava kuvvetlerine de bir tebrik mesajı göndermiştir.

Mısır harekâtı

(1 inci Sahifeden Devam)

Mihverciler bir daha yerine getiremeyeceklerini bildikleri ba - kiye zırhlı kıtaatını kurtarmak üzere her çareye tevessül etmektedir.

MOSKOVADA SEVİNC

Londra, 6 (A.A.) — «B.B.C.» 8 inci İngiliz ordusunun muvaffakiyeti Moskova'da büyük sevinçle karşılanmıştır. Muvaffakiyet haberleri izahat veren hatlarla dün beklendi Rus gazetelerinde neşrolunmuştur.

HAREKATIN EHEMİYETLİ BERLİNDE TESLİM EDİLİYOR

Londra, 6 (A.A.) — «B.B.C.» Şimali Afrika'daki harekâtın tehlikeli olduğunu en nihayet Berlinden de teslim olmuştur. Dün gece Berlin Radyosu İngilizlerin üstün kuvvetlerle hücum ettiklerini ve yer aldıklarını itiraf etmiştir.

Lokantelerde yemek yasağı

Vilayetin değişik sayımında neşrettiğimiz tebliği mucibince bu sabaktan itibaren şehrinde lokanta, aşçı, piyazcı, içkenbeci, biraخانه ve emniyet yerlerde karne ile dahil olmak şartıyla yasak edilmiştir. Bu tebliğ yatacağına idareci memurlarına bildirilmiştir. Bugünden itibaren buraları sivil memurlar tarafından kontrol edilmektedir. Ekmek satıcıları görürse derhal Milli Kuruma Mahkemesine, verilecektir.

YEMEK ÇEŞİTLERİNİN TAHDİDİ

Diğer taraftan lokanta ve aşçılar da yemek çeşitleri bu ayın on beşinden itibaren üç çeşide indirilecektir.

Eski İngiliz Büyüyük Elçisi Sir Persi Loren

Londra Halkevinde Türkiye'ye dair bir konferans verdi

Londra, 6 (A.A.) — B. B. C. : İngilterenin eski Ankara sefiri Sir Persi Loren dün akşam Londra'daki Türkiye Halkevinde «1905 — 1935» yılları arasında Türkiye'ye bir bakış» mevzuu ile konferans vermiştir.

Bu konferansı dinleyenler meyanında İngiltere'deki Türkiye sefiri Rauf Orbay, konsolos Nebil Akçer ile bir çok Türkler ve Türk dostu İngilizler hazır bulunmuşlardır.

Sir Persi Loren, Türk — İngiliz dostluğunun inkişafını umumi bir şekilde gözden geçirdikten sonra Türkiye'deki ikametini esnasında orada gördüğü cesaret, enerji ve büyük istekli idealizmden takdiri bahsetmiştir.

Suikast davası için bir Rus hukukçusu geliyor

Ankara'dan bildirildiğine göre Sovyet hukukçularından Seni süresiz hâdisesinin temyizine muvaffak olmak üzere belediye tekrar memleketimize gelecektir.

Fırıncıyı fırıncı kontrol edecek

(1 inci Sahifeden Devam) edilmeleri için belediye ile işbirliği yapacaktır. Faaliyette geçtikten sonra şirkete dahil fırınlar sıkı bir kontrole tâbi tutulacaktır ve şu suretle hiç bir fırın belediye talimatnamesine muhalif tipte ekmek imsal etmesine müsaade edilmeyecektir.

Şirket müessislerinden bir zat dün kendisine görüşen bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

«Gerek halk ve gerekse belediye gerinde mevcut fırın sahiplerine haklı olarak ağır gözle bakılmamaktadır. Çünkü bunlar arasında hasis ve zellî menfaatlar için mütefik hilelere başvuranlar ve bu suretle halkın zararına çalışanlar yok değildir. Bu meydana namuslu esnaf ta bunlarla birlikte ve maalesef zan altında akmaktan kendini kurtaramıyor. İşte bu çirkin vaziyete nihayet vermek ve halka tam tertibatla temiz ekmek yedirebilmek gayesiyle bir şirket vücutte getirmiş bulunuyoruz. İşe başlar başlamaz şirkete dahil fırınlarda sıkı bir kontrol usulü tatbik edilecektir.

Mukavelenameye muhalif olarak hamurun halitasını değiştirenlerin ağıktan un temin etmeye çalışanlar ve buna mümasil diğer hileler yolunda yürüyenler birinci defasında işledikleri çuval adedine göre ve her çuval başına on lira ceza alınacak ve tekrarıyla ceza miktarı çuval başına on beş lira olacak, bununla da yola gelmeyen fırın firmadan atılacaktır.

Fakat fırın kapalı kalemek değildir. Bu gibi yerlerde halkın, belediye ve şirketin itimadını kazanmış namuslu kimseler çalıştırılacaktır. Aynı hareketin diğer semtlerde de yapılacağı umuyoruz.»

Şirkete dahil fırıncılar bir toplantı yaparak mukavelenameyi bir daha gözden geçirmişlerdir. Bu mukavelenameyi, altmış beş fırıncı imzalamıştır. Beyoğlu minkasında yetmiş bir fırın bulunduğu göre geriye kalan altı fırıncının mukaveleyi imza etmek işlerine gelmemiştir.

Manifatura, Tuhafiye Müstahdemini Yardım Cemiyeti Riyasetinden:

Günden güne değişen hayat şartları karşısında tedbir almak mecburiyetinde kalan cemiyetimiz âzalarına borsa fiyatı üzerine kârsız ve ucuz gıda maddesi tevzi edeceklerinden istifade etmek isteyen arkadaşlarımız listeye dahil olmaları için hemen cemiyete müracaat etmelerini lüzumu ilân olunur.

Not: Müracaat saatleri 19.15 den sonra.

Adres: Tepebaşı, Mesrutiyet cad. Şeker apartmanı No. 2

Bir İtalyan Kurmay heyeti esir edildi

Londra 6 (A.A.) — Salâhiyetli mahfillerde beyan edildiğine göre, batı gölünde Trento İtalyan tıme - nın bütün kurmay heyeti esir edilmiştir.

Erenköyünde bir hâdis

Dün gece Erenköyünde bir ağır yaralama hâdisesi olmuş ve Rahmi isiminde bir sarhoşlukla tanınmadığı bir eve girerek bir zatın karısını tabanca ile ağır yaralamış, yakalamıştır.

Dün akşam ki feci keza

(1 inci Sahifeden Devam)

Bu ani kaza neticesinde Yuda muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış. Sen Jorj hastahanesine kaldırılırken ölmüştür.

Kazanın tahkikatına el koyan Müddeiumumi muavinlerinden Ziya Yazgan dün akşam vak'a mahalline gitmiş, adli tetkiklerde bulunmuştur.

Bu sabah sorgusu yapılan şoför Hilmet, kazaya çocuğun sebep olduğunu, birdenbire otomobilin önüne çıktığını söylemiştir. Bugün kaza mahallinde Müddeiumuminin huzurunda bir keşif yapılacaktır. Dün akşam bu yilâden tramvay seferleri bir müddet yapılmamıştır.

Yudanın cesedini muayene eden adliye doktoru Kâmil Ünsalın mpyane etmiş, gömülmesine izin vermiştir.

309 Alman öldüren bir Rus kızı

(1 inci Sahifeden Devam)

Moskova cephesinde ve savas hattı gerisinde bir buçuk ay geçirdiği faaliyetinde bulunmuştur. Her'ten diğer bir azası yirmi üç yaşında olup birinci mülahazaya terfi etmiş ve Sovyet İttihadi Nispetini almıştır. Bu genç yüz elli dört internisi ile yüz elli iki Alman öldürmüştür. Üçüncü mülküne ta yirmi altı yaşında, Lenin nispetini kazanan bir kızdır. Bu genç kız tek başına üç yüz elli dokuz Alman öldürmüştür ve Odessa, Sevastopol müdahalelerinde bulunarak iki defa yaralanmıştır. Kendisi mülahazası rütbesini almıştır.

Şoför Moskova Üniversitesi talebelerinden olan bu muvaffaklar İngiliz talebelerine temas edilecektir.

Satılık Pirlanta

9, 2 inçtegrin 1942 Pazartesi günü Sental Bodestinde pirlanta bir çift kılıp ile pirlanta hal - kâli tek taş pirlanta bir yüzük satılacaktır.

Fırsatı kaçırmayınız.

İhtikar 942/507

KARAR HULASASIDIR.

Milli Kuruma Kurumuna muhalefetten Galata Necatî Bey cadde - sine 127 numarada işlenmektedir. İhtikar meşgul Yongi ölü Hristo Leno halindeki İstanbul Birinci Milli Kuruma Mahkemesinde cümlen eden mahkemesi neticesinde suçunun şüb - sebit olduğundan Milli Kuruma Kanununun 31, 59,3 maddeleri mucibince şerh para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle de dışkından kapa - tılmasına ve hükmün istisnasında tı - cerebi suçluyla alt olmak üzere karar hükmüne Son Telgraf Gazetesinde neşrolunmuştur 31/3/942 tarihinde karar verildi. (1113)

ZAYI — 2034 numaralı tahsinin ön plâkayı zayı olmuştur. Bulunlar, Pa - tih Merkez Garajına getirildi takdirde memnun edilecektir. Aksi takdirde yenisi alınacağından hükmü yoktur. Şoför RÜSTEM (247)

Harp İçinde Milletler Japon harp makinesi karşısında Birleşik Amerika

- 1 -

Yazan:

NÜZHET BABA

Japonların askerî ve muaz - zam bir harp makinesi kurmak işine kudsiyetle karışık bir ehem - miyet verdikleri artık hepimizin anıyabileceğimiz şekilde açığa vurulmuş ve meydana çıkmıştır. 1895 Çin — Japon harbinden - beri Japonya'nın büyük bir ordu ve o nisbette muazzam bir donanma vücutte getirmek için canını dişine takarak uğraştığı da yine açık olarak bilinen hakikat - ler arasındadır. Fakat bugün için Japonya gibi bir çok işlerini gizli tutan bir devletin askeri mevcut, kudret ve Potensiyelini kat'i rak - etlerle ve tahminin fevkinde bir isabette zikretmeye yetlen - mek abes olur.

İkinci cihan harbi üzerinde, he - le muhariplerin kuvvetleri hak - kında yürütülen tahminler o kadarı boşa çıkmıştır ki, bunun üzerinde fazla ısrar abes olduğu gibi yanlış kanaatlerin hasıl ol - masına da sebep olur.

Fakat muhakkak olan bir şey varsa Japonya gibi sanayi ile - ri - miş ve şimdi Japonya gibi geniş ham madde kaynaklarına el koy - muş bulunan nüfusa çokluk mil - letlerin harp Potensiyellerinde o nisbette büyük ve geniş olduğu - dur.

Sulhta 300,000 kişilik bir ordu besleyen Japonya harp ta bunu beş altı milyona çıkarabileceği tahmin olunuyordu. Japonlar u - zun senelerdenberi hazırlık de - veninde bilhassa karaya denizden asker çıkarmak hususuna ehem - miyet vermişlerdir. Son fütuhat - ları da göstermiştir ki çıkarma hareketlerine lüzumlu bütün malzemeleri, tehcizatı adamaklı - lı hazırlamış ve askerlerini de bu işe elverişli surette yetiştirmiş - lerdir.

Şurasına da işaret olunmak i - cep eder ki Japonlar zannedildiği gibi kara ordusundan fazla do - nanmaya ehemmiyet veren bir millet değildir. Bu harpten evvel - ki iki büyük Japon zaferi hep ka - ra ordusile temin olmuştur.

Amerikalılara sorarsanız bütün muhahitler yazılarında Japon or - dusunun dünyanın en kuvvetli profesyonel askerlerinden müte - teşekkül olduğunu itirafa mü - tektiler.

Japonların fihhaka askerleri - ne çok iyi baktıklarını şüphe gö - türmez her meseledir. Askere gi - renlerin ailelerine aynı ihtimam gösterdikleri muhakkaktır.

Japon eri ilk askere alındığı gün su inanca terbiye edilmeğe başlanır: «Yağarsam bana hayat - ta her türlü iyilikler gelecektir. Ölersem batan bana layemut ilâh - ların yanında yer verecektir. Kor - kaklık en büyük ahlâksızlıktır.»

Kızlalar ölümün sudan hafif ol - duğuna vazifinin dağlardan daha ağır olduğuna dair göze çaracak levhalarla doludur. Her Japon as - kerî imparatorun kutsal olduğu - na inanır.

Vücutta çok zinde bir millet olan Japonların askerleri de bit - tabi bu kaideden müstesna de - gildir. Bilhassa çok sıkı antrene -

man altında büsbütün acarlaşan Japon askerleri dünyanın en iyi muharipleri arasındadır. Japon subayları da keza çok iyi okumuş ve antrenman görmüş adamlar - dır. Japon ordusu memleket har - ricinde en çok subay bulundu - ran, staj gördüren ve okutan bir ordudur. Japon ordusunda bil - hassa küçük rütbede subaylar müthiş bir disipline tâbi tutulur ve büyük rütbeli subaylar tara - fından çok iyi yetiştirilmelerine gayret olunur.

Japonlar sâhâ olarak kılıç ve kasaturaya belki de tüfekten faz - la ehemmiyet verirler. Buna se - bep Japon halkının süngü ve ka - lış gibi âletleri daha fazla se - mesidir. Japonların süngü hücu - munda çok muvaffak olmalarına sebebi de bundan ileri gelir.

Japonya nüfusa nazaran se - nede (600,000) kişi askere çağır - larak bir sene müddetle antrene - man görür. Bunlardan 100,000 ki - şisi de hususi surette talim ve terbiyeye tâbi tutulmak üzere iki senelik hizmete tâbi tutulur.

Bundan maada gençlerin asker - lige hazırlık antrenmanları on beş yaşından başlar. Öyle ki 20 yaşında askere çağırılan bir de - likan bu işin hiç te yabancıları değildir.

Japon askerinin yüzlerce temyiz edici vasfı halkın küçüklükten - beri hayatı istihkak etmeye alış - trılmış olmasındır. Esasen bu hâ - leti ruhiyeyi iktisap edemeyen a - dam, Japonya'da ne iyi bir vatan - daş, ne de iyi bir asker sayılma - maktadır. Bu sebepten de Japon piyadesi çok cesur olur.

Japon zimmedarlarına gelince, bunların büyük ekseriyeti mili - taristlerden teşekkül eder. Öyle ki bütün Japonlar için olduğu gi - bi bilhassa ve daha kuvvetle Ja - pon devlet adamları için milita - rist ruh taşımak hayatta en bü - yük kabahtır ve ayıptır.

Bütün bu anlatıklarımız da gösteriyor ki, mesele Japon or - dusunun çok neferi, kaç topu, kaç tankı olduğu hakkında bey - hude tahminler yürütmektense, Japonların dünya yüzünde mu - hakkak surette Almanya ve Rus - ya gibi kara kuvvetlerine çok bü - yük bir ehemmiyet vermiş bir dev - let olduğuna işaret etmek daha doğru olur. (Arkası var)

Yatın üzerine yat - mak istemiş.

(2 inci Sahifeden Devam)

— Ben deli miyim sanki? Yatı batırıp ta satın alacağım. Bat - tan yat çıkıp ta işe yararsa, ken - disini kartırtıp yaptırı. Yaramaz - sa, ben alıp ne yapacağım? Direk - lerine telsiz anteni kuracağım?

Arin iddiasında ısrar etti ve Müğdrüla Karabetin şahit olarak dinlenmelerini istedi. Mahkeme bu şahitlerin celbine karar verdi. HÜSEYİN BEHÇET

Şehzadebaşı TURAN Sinemasında

2 Büyük film birden

1 - YIKILAN YUVA

Türkçe süzül — Arapça şarkılı

2 - YÜZÜ DAMGALI ADAM

BORIS KARLOFF — PAUL MUNI — GEORGE SAND

BİRİNCİ GÖRÜŞME

BİRİNCİ GÖRÜŞME

BİRİNCİ GÖRÜŞME

BİRİNCİ GÖRÜŞME

BİRİNCİ GÖRÜŞME

BİRİNCİ GÖRÜŞME

BİRİNCİ GÖRÜŞME

BİRİNCİ GÖRÜŞME

BİRİNCİ GÖRÜŞME

BİRİNCİ GÖRÜŞME

BİRİNCİ GÖRÜŞME

BİRİNCİ GÖRÜŞME

ŞARK SINEMASINDA

ANUŞKA

Arabe'nin kızı filmi - nin unutulmaz yıldızı

Bugünden itibaren 1 hafta daha gösterilecektir.

EHEMMİYETLE DİKKAT NAZARA

Bu hafta Ses sinemasında emsalsiz muvaffakiyetler kazanan

MARİKA RÖKK

takdir ettiği göz kamaştırıcı dekorlar arasında canlandırdığı

ŞAHANE DANS

Son müzikal şaheseri sayın müşterilerimize bir sürpriz olmak üzere

BUGÜNDEN İTİBAREN her gün 2.30 matinesinden

evvel ilâdas ettiğimiz yalnız «1» seansında gösterilecektir.

Lûtfen ŞAHANE DANS filmini 1

Dikkat ettikleri taktirde

Aynı Biletle 2.30 Seansında

«ANUŞKA» filmini de görebilirler.

SAÇLARINIZI KURTARINIZ

Hasan saç sabun ile saçlarınızı yıkayınız. Hasan Odekinin ile saçlarınızı tarayınız. Kepekten ve dökülmekten kurtulan saçlarınız uzar ve saç hastalıklarından ve mikroplardan azade kalırsınız.

TAÇLİDELİLER

DELI PETRONUN DELI KIZI

Birinci Katerinanın ve Çarçe Elizabetin zamanında Romanoflar sarayı...

Çeviren: REŞAT EKREM KOÇU No. 4

dalyon, Fransız boynuna mersin ile takıldı dıyor.

Cerrah Lestok, Rusyaya iltica etmiş bir Fransız Protestan ailesinin oğlu idi. Bir ara, anlaşılabilir bir sebepten Sibirya'ya sürgün olmuş, fakat pek az sonra pek az sonra y ne meşgul kalmış seçmelerle affedilmişti. Bu menfa hayatından dönüşündedir ki, Prenses Elizabetin hizmetine girmişti. Elizabeti, 25 teşrinisi darbe hükümetine kaldırabilmek için, bir yıldan fazla uğraşmıştı. Deli Petronun kızı, evvelâ, ne babasının, harikulâde cür'etine, ne de anası Katerinanın eşsiz zekasına varis değilmiş gibi göründü. Elizabeti harekete geçiren, cerrahın kendisine takdim ettiği bir kartpostal oldu. Lestok tarafından suret mahsusada yapılmış olan bu kartpostalda, Prensesi, saçları kesilmiş ve bir ışıkla tekerleğine bağlanmış olarak gösteriliyordu. Bu kartpostalın arkasında ise, Elizabet, sırında muhtesem bir saltanat esvabıyla, Rusya tahtına oturtulmuş olarak tasvir edilmişti. Bu resminin hayret ile seyreden Prensesi; Lestok:

— Emrediniz! demişti; ya bu akşam mahvoluruz, yahut yarın, siz Çarçemiz olarak alkışlarız. Elizabetin fevkalâde cesaretle verilmiş anı bir kararı üzerine, Lestok Büyük Petronun ihtiyar askerlerinden üç yüz fedai toplamış ve hemen o gecenin sabahı saraybas konum muvaffakiyetle başlamıştı.

Üç yüz kişilî haf lenin başında Elizabet ile Lestok, yanyana yürüyorlardı. Saray kapısındaki nöbetçi, tehlike şareti vermek için asılmış olan davula koşarken, tizat Elizabet, daha evvel sığramış, uğultusu kendilerini mahvedecek olan davulun gergin kursağını han çerile parçalamıştı.

Sarayda küçük imparatorun kapısını bekleyen nöbetçi, ihtilâlcileri görünce süngüye davranmıştı. Lestok sert bir sesle:

— Bre senem! İdrir onul! Çar-

riçene selâm dur!

Diye bağırış ve nöbetçi, danın kapısına doğru ilerleyen Elizabetin karşısında selâm düğmüştü.

Rivayet olunur ki, Petro, kızının adını, İngilizlerin meşhur kraliçelerinin adından almıştı. Elizabet, babası gibi, taç delilerden biridir. Bir tezatlar mecmuasıdır. Zaman zaman harikulâde faal ve konuşkan derecede ihmalkâr olmuştur. Devlet işleriyle yakından, samimi olarak uğraşır, diğer taraftan, tuvalet için uzun saatler ayırmaktan da çekinmezdi.

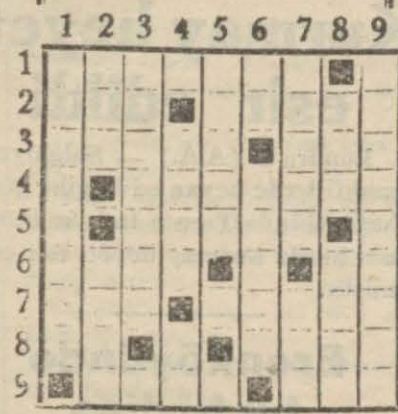
Bir inza için ken ilse ne sunulan on müstacel evrakı haftalarca, hattâ aylarca beklettiği olurdu. Şehvetperest ve dindardı; aldatılmıyacak kadar zeki ve aynı zamanda batıl itikatlara körkörüne bağlıydı. Şöhhatini tahrip eden en çığgın içki ve eğlence saatlerinden sonra, saatlerce, vevd ve istiglak ile dua ederdi.

Çarçenin sinir buhranlarına ilk kurban olan, doktor Lestok oldu. Kendisine saltanat tem n eden bu cür'etkâr adamdan daima korkan Çarçe, bir gün onu, aklından bile geçirmediği bir ihanetle suçladı; tevk'f ettirdi, bütün servetini müsadere ettirdikten sonra Arkanjel vilâyetinde bir köye sürgün etti. Lestok, bu göyde, Elizabetin ölümüne derin bir mahrumiyet ve sefalet içinde yaşadı.

Çarçenin, bazan, bir meryemana tasviri önünde diz çökerek saatlerce dua ettiği görülürdü. Bu arada, dudaklarının arasından bir takım erkek isimleri dökülürdü, bunlar, sarayın muhafız askerleri arasındaki delikanlıların adları idi. İmparatoriçe bu isimleri saydıktan sonra: «Ey Meryemana... Mukaddes bakire. Bu gece bunlardan hangisi ni seçeyim!» diye yalvarırdı.

(Devamı Var)

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Ekmek yerini tutan sebze, 2 — Telefonda söylenir, iki şeyin ortasında, 3 — Asri süme, Hatıra, 4 — Başlı halkın hoşuna giden tarzda 5 — Kalkın, 6 — Bal, Borunun sesi, 7 — İnsan, Malın fıkara verlen kırıkta biri, 8 — Güzel San'at, Sonuna T ila- vesiyle kışın lazım, 9 — Uzak, Tapılan Aziz resmî.

Yukarıdan aşağı:

1 — Bir nevi kapı örtüsü, 2 — Ekmek ismi, Renk, 3 — Yemeye lezzet veren sebze, 4 — Arzu, Nota, 5 — İstekli, 6 — Ağ, 7 — Tâdet eder, içine girmek ve su konur, 8 — Davulun sesi, Biranın resmi kaydı, 9 — Bardağı al (iki kelime).

Dükkü bulmacanın halledilmiş şekli:

NEVROZİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRIP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrıları Derhal Keser

İÇİNDİ GÜNCE 3 KAŞE ALINA BİLİR.

İstanbul Asayiş Altınca Hukuk Mahkemesinden: 942/1024
Müddet: Nazmiye
Müddetleyle: İzzet: Sultanahmet Mahkemesi Yokuşu Su Trafiği Söleak No. 13.

Müddet Nazmiye tarafından müddetleyle İzzet alayına açılan Talâkın tesvili davasına ait arzualı sureti müddetleyle tebliğ edilmek üzere yazılı adresine gönderilmiş de muameleyin mezkûr makamına tevk'f ile somâ meşhûle gittiğinin beyan ile iade kılınması üzerine Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 141, 142, 143 ve 183 üncü maddelerine tevâkin iade kılınan dava arzualı ile muamele gününü gösterir davetiye varakasının mehkeme divanhanesine asılmasına ve 942/1024 numara da kayıtlı işbu davaya müddetleyle (15) gün içinde cevap vermesine karar verilmiş ve berrakıcı karar arzualı ile davetiye varakasını mehkeme divanhanesine asılmış olmakla muameleyin izahatı yukarıda yazılı müddet zarfında davaya cevap vererek tahakkuk için tayin kılınan 8/12/942 Salı günü saat (10) da mahkememizde hazır bulunması veya kanunî bir vekil göndermesi lüzumuna tebliğ yerine geçmek üzere ilan olunur. (241)

Sahip ve Bagmuharriri Etem İzzet Benice — Neşriyat Direktörü Cevdet KARABİLGİN

SON TELGRAF MATBAASI

D. Cemiyolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Aşağıda ismi, muhammen bedeli ve muvakkat teminatı ayrı ayrı gösterilmiş olan muhtelif gıda maddeleri 13/11/1942 Cuma günü saat 15 den itibaren kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında sıra ile ve ayrı ayrı eksiltmeye konulmuş.

Bu işe girmek isteyenlerin listeleri hakkında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve teklifleri aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reşidliğine vermeleri lazımdır.

Satınalmeler parasız olarak Ankara'da Malzeme Dairesinden ve Haydarpaşada Tesellüm Şefliğinden temin edilir.

Eksiltmeye Konan Malzeme	Bedel Lira	Muvakkat Teminat Lira
1 No. lu liste muhteviyatı olarak	2833	424,95
2 — — — — — etler	20300	1522,50
3 — — — — — süt, yoğurt	17000	1275,00
4 No. lu liste muhteviyatı taze sebze ve meyvalar.	19250	1443,75
5 No. lu liste muhteviyatı yağlar ve peynirler.	24100	1807,50
6 No. lu liste muhteviyatı kuru erzak ve reçeller.	22335	1675,13 (958)

Bebekte Satılık Arsa

Rıhtımda denize nâzir 817 M2 fevkalâde bir arsa satılıktır. Cumartesi, pazardan maada saat 12-17 arasında 23758 e telefonla müracaat.

Belediye Sular Dairesinden:

Su sağlama suğuşa karşı muhafaza için şimdiden tedbir almalarmı sayın abonentlerimize tavsiye ederiz. (1095)

Doktor muayenehanesine en kısa yoldan gideceği yerde, bilâkis dolambaçlı yerlerden gidiyordu. Galiba herangi bir ihtimale karşı bazı engelleri bertaraf etmek istiyordu.

Bu esnada genç kız üzerindeki elbiseleri düzeltmeğe bakıyordu. Sordu:

— Acaba çoraplarım sizde mi? Haddon cebindeki çorapları ve iskarpinleri çıkardı ve uzattı.

Genç kız çoraplarını ve iskarpinlerini giydiği sırada doktor bacaklarına dikkat etmişti. Kızın hakikaten bir heykele yakışır muntazam bacakları vardı.

— Beni niçin muayenehanenize götürüyorsunuz?

— Onu orada anlatırım.

Genç kız kış kış güldü.

— Deseniz ya ki, bir doktor bir kız kaçıyor. Plat halkı bunu duyarsa epeyce mühim bir hâdise olacak.

— Galiba siz heyecanlı hâdiselerden hoşlanıyorsunuz, Mis Detmar.

— Yoksa siz beni isterik bir kadın mı zannediyorsunuz?

Sabahın saat ikisine doğru heykel çekline grip, maceralar içine kendilerini atanlar yalnız isterik değildirler, beiki Allah bilir daha nelerdir? Ümit ederim ki, sizin için hiç olmazsa polisin müdahalesini ıcap ettirecek mahiyette değildir.

Genç kız hayretle doktora baktı:

— Ben de zannedirim ki hakkındaki şüphesiz yersizdir. Beni ilk görür görmez böyle bir şüpheye kapılmanız sebebi mi doğrusu öğrenmek isterdim.

Haddon cevap vermedi.

Otomobil kısa bir caddeyi de geçtikten sonra, az ileride, kapıları açık ağış bir garajın önünde durmuştu.

Arabayı garaja bıraktılar. Doktor kıza yanına aldı, evine götürdü. Kapıdan girince, sağda içi ezza dolu bir laboratuvar vardı.

(Devamı Var)

RADYO

6 2nci teşrin 1942

18.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Fasil Hey'ek.
18.40 Müzik: Dans Müziği (Pl.)
19.00 Konuşma (İktisat Saati).
19.15 Müzik: Saz Eserleri.
19.30 Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri.
19.45 Müzik: Klâsik Türk Müziği Programı (Şef: Mevud Cemil).
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Müzik: C. Franck — Sentofon Varyasyonları Solist: Göksekin (Pl.)
21.00 Konuşma (Evin Saati).
21.15 Tensil.
22.00 Müzik: Radyo Salon Orkestrası (Şef: Necip Akin).
22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri ve Borsalar.

Fatih Sulh 3 üncü Hukuk Hâkimliğinden: 941-76 T.

(Gayri Menkul Satış)

Vefatıyla terekesine mahkememizce vaz'iyet olunan Zekiye'nin muhtasarı olduğu Çarşapaya Hüyük mahallesi Büyük Tulumba sokak no 17 M. eski ve yeni 28 numara alış hane 27/11/942 Cuma günü saat 10 — 11 re kadar Beyazıt Veznelerinde Fatih Sulh 3 üncü Hukuk Mahkemesinde açık arttırma suretiyle satılacaktır. Evsafı:

Sokak kapısından içeri girildiği; bir taşlık, bir mülük ve asıfıracı ocağı, bir kömürlük ve kiler, Mülükün bahçeye çıkar.

Birinci kat: Bir sofa, iki oda, bir helâ, ikinci kat: Keza bir sofa, iki oda, bir helâ ve sofada sabit bir dolap, Çatı katında camoktara bölünmüş kablî istimal bir oda ve cephe kısmında bir terası bulunduğu ve evde elektrik tesisatı mevcut olup terasın yoktur. Bahçesiyle birlikte halihazır mesahat sahîyesini 104,5 metre muabazır. Maa bahçe evin süzülme kısmı 1613 kira 90 K. Gur. Kusumu tellâhiye elbis pulu, taviz beşer, ve tapu harçları mahiyetinde olup satış tarihinde kadar müteakkin vergi ve icareler terekeden ödenmiştir. Gayri menkul muhammen bedelin yüzde yetmiş beşini bulduğu tağıdır ve bu fiha talibin uhdesine ihale edilecek, bulmadığı takdirde ikinci hâfesi 12/12/942 Cumartesi günü saat 10 — 11 de icra edilecek en çok arttırma ihale yapılacaktır. Satış takip eden on gün zarfında ihale bedelinin tamamı ödenmediği takdirde ihale feshedilecek bir evvelki mahiyetle teklif edilecek o da talip olmadı takdirde yeniden 7 gün zarfında müzayecilere çıkarılarak ihale ihale arasında fark zabur ettiği takdirde bu farkı fiat bilünüm masraflar zarar ziyân ve faizle birlikte ilke müşteriden bîla hüküm tahsil edilecektir. Talip olanların yüzde 10 nisbendinde pey akçesi vermeleri lazımdır. Gayri menkul ihalede herhangi bir şekilde hâk idaresinde bulunmaların satıştan evvel evrakı mahkemelerle birlikte mahkememizin 941/76 numaralı teride dosyasına müracaatları lazımdır. Aksi halde müzayecide bedeli vorevce tevzi edilecektir. İstekillerin mezkûr gün ve saatte mahkememizde hazır bulunmaları lüzuma, aynı zamanda bütün alâkadarlara ve verceye tebliğ makamına kaîm olmak üzere ilan olunur. (245)

İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Laylı Tıp Talebe Yurdu bademeleri için maa kasket 152 takım elbise ile 64 adet paltonun imaliyesi işi açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 23/11/942 Pazartesi günü saat 15 de Çağaloğlunda Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü binasında toplanan komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedel elbise imaliyesi için 9 lira ve bir adet palto imaliyesi de 7 liradır.

3 — İstekiller gartnametini çalışma günlerinde komisyonunda görebilirler.

4 — İstekiller 1942 yılı Ticaret Odası vesikasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ile bu işe yeter mervakatı garanti mabzuz veya barika mektubıyla belli gün ve saatte komisyon müracaatları. (1147)

Tahvilât ve Esham Satışı

Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden: 942/134

Terekesine mahkememize elkonulan ölü Haralamboya ait bir takım tahvilât ve esham mahkememiz tarafından açık arttırma suretiyle 17/11/942 tarihine müsadif salı günü saat 14 de İstanbul Esham ve Tahvilât Borsasında satılacaktır. İstekillerin Borsası Komiserliğine müracaat etmeleri ilan olunur. (6570)

İstanbul Kadastro Müdürlüğünden:

Fatih Kazasının Fener Nahiyesine bağlı Hamamî Muhihtin mahallesinin kadastro tesbit ameliyesi bitim bulmuştur. 2613 numaralı Kadastro Kanunun 25 inci maddesi mabinece sureti tesbiti gösterir cedvel 4/11/942 tarihinden itibaren Dairemiz divanhanesine iki ay müddetle tâlik olunmuştur. Bu müddet içinde tesbiti karşı itirazda bulunanların Sultanahmet Tapu ve Kadastro Dairesinin üst katında İstanbul Kadastro Müdürlüğüne müracaatları ilan olunur. (1103)

PARA PARAYI ÇEKER

İŞ BANKASI

2 İKİNCİTEŞRİN

Kesidesine Ayırlan İkrâmîyeler:

1 Adet 1000 liralık	1	500
2	250	
14	100	
10	50	
40	25	
60	10	

Şehir tiyatrosu

DRAM KISMI

Bu akşam saat 20,30 da

NUH

KOMEDİ KISMI

ASRİLEŞEN BABA

Üsküdar Sulh Hukuk Mahkemesinden: 942/158

Beşiktaşta Yıldız mahallesinde Muhtariyevvel sokağında 17 numaralı hanede mukim iken memuren gittiği Bigada vefat eden ve talep üzerine terekesine mahkememizce

Eczacıların

Nazarı Dikkatine

Diyyüretik kabiliyetile Maruf

“EUPHYLLIN,” in

Tablet, entravenöz ve intramüsküler ampullerile Süpozituarları gelmiştir.

Bilûmum ecza depolarında mevcuttur. Piyasada bulunmadığı takdirde Türkiye

Umumî Acentesi:

F. KNECHTEL'e müracaat edilmesi rica olunur. Posta Kutusu No. 139

vaz'iyet edilmiş bulunan İsmail Hakkı Apaydından alacak ve borç iddia edenlerin bir ay ve veraset iddiasında bulunanların da üç ay içinde vesai ve senedatı kanunîlerle birlikte mahkememize müracaatları ilan olunur. (244)

ARSENAL TAKIMI VE FUTBOL TEKNİĞİ

Bugün saat 18 de Eminönü HALKEVİ Salonlarında Futbol Oyunları ve Tekniği Hakkında BİR SESLİ FİLM GÖSTERİLECEKTİR.

Filme alınan takım meşhur «ARSENAL» dir. Teknik ve çalışma tarzı ve pek meşhur sistemi hakkında izahat verilecektir. Bütün Spor Severler Davetlidir

ZABITA ROMANI

Sır Perdesi Kalktı!

Yazan: S. TRUSS

Çeviren: Muammer ALATUR

Tefrika No: 6

geçti. Baktı ki pencere açık duruyor.

Genç kız şimdi hafifçe mukavemet gösteriyor gibiydi.

— Beni yere bırakınız, rica ederim, diyordu.

— Siz hiç ses çıkarmadan, göyte biraz rahat durunuz.

Kendisi de durdu, kulak verdi. Sekaktan doğru nöbet tutan bir polis memurunun hafiften gelen ayak sesleri duyuluyordu.

Bu ayak sesleri uzaklaşınca, Haddon kıza sirtladığı gibi, açık pencereden inmeğe başladı. Fakat tam o sırada yaya kaldırımındaki ayak sesleri tekrar duyuldu.

O zaman artık hiç tedebbüt etmiyerce koştu, demir parmaklıkları kapıya geçti. Otomobilin kapısı-

nı açtı. Sırtındaki canlı yük te beraber...

Genç kız gecenin ayazı içinde şimdi biraz daha canlanmış gibiydi.

Doktor Haddon, kıza otomobile yerleştirdikten sonra, hemen motoru işletti ve geldiği tarafın aksı isikametinde gecenin ssine daldı.

O zaman genç kız oturduğu yerden döndü ve kendisinden hiç beklenmiyen bir sükunetle sordu:

— Doktor Haddon, beni nereye götürüyorsunuz?

— Sizi kabineme götürüyorum.

Kısaca ilâve etti:

— Atrık ondan sonra konuşuruz.